

Anders Fogh Rasmussens tale ved Venstres landsmøde

Taler

Anders Fogh Rasmussen
Statsminister

Dato

21. november 2004

Sted

Herning

I går gjorde jeg status. Status over 3 års regeringsarbejde. Status over kontante og klare resultater til gavn for den danske befolkning. I dag vil jeg kaste blikket fremad. I dag vil jeg fortælle jer om min vision for udviklingen i Danmark ind i det 21. århundrede. For at forstå kernen i den vision, vil jeg tage mit afsæt i en personlig oplevelse. Tidligere i år var jeg i Kina på officielt besøg med en erhvervsdelegation. For mig var det en skelsættende begivenhed.

Jeg tror, at I alle sammen fra jeres eget liv kender det, at der er forskellige ganske bestemte begivenheder der sætter spor, som I tænker tilbage på. Begivenheder, som sætter nogle tanker i gang. En sådan skelsættende begivenhed var mit besøg i Kina.

Selvfølgelig havde jeg hørt meget om Kina inden. Jeg havde endda også tidligere mødt de forhenværende kinesiske ledere. Jeg havde hørt om de begyndende reformer i landet og om Kinas begyndende åbning mod omverdenen.

Den rivende udvikling. De tusinder af arbejdspladser der bliver placeret i Kina af europæiske og amerikanske virksomheder. Alligevel må jeg sige, at det jeg oplevede i Kina langt overgik min fantasi.

Blandt andet var jeg i Shanghai. I dag en millionby i en ufattelig vækst. For få årtier siden en forholdsvis fattig by med cykler som det dominerende transportmiddel. Nu var der by og industri så langt øjet rakte. Liv og dynamik. Voksende velstand. Et synligt tegn var de hundredetusinder af biler der fyldte vejene. Og sådan ser vi det i øjeblikket i hele den østlige del af Kina.

En ufattelig vækst. En årlig vækst der er 5-6 gange så stærk, som den vi oplever i Europa. Det går så stærkt i Kina, at man allerede om et års tid regner med, at den kinesiske økonomi vil være større og stærkere end den franske. Om et par år sikkert større end den britiske økonomi. Og om 5-6 år der kan man nok regne med, at den er større end den tyske. Det går stærkt.

Hvert år flytter millioner af fattige kinesere fra de underudviklede egne i det vestlige Kina til vækstcentrene i øst. De får job. De får penge mellem hænderne. På den måde bliver millioner og atter millioner af kinesere løftet ud af fattigdom.

Det var en positiv historie. En spændende historie. Og en lærerig historie.

Mange danske virksomheder har allerede placeret flere tusinde arbejdspladser i Kina. Det samme har europæiske og amerikanske virksomheder. Og der vil komme mange flere i de kommende år.

Med egne øjne så jeg, hvor stærkt det går i Kina. Hvor langt kineserne er fremme. Hvor langt de vil komme. Da indså jeg, at her står vi med den virkelige udfordring i det 21. århundrede. Alt andet blegner ved siden af denne udfordring.

Jeg siger det uden at blæse i nogen dommedagstrømpet. For verden går ikke under. Europa går ikke under. Men vi skal bare indse, at her står vi med den udfordring, som vi skal lægge alle kræfter i at løse i de kommende år.

Og det kan vi. For vi har gjort det før.

Her vil jeg tage historien til hjælp. I slutningen af 1800-tallet gik Danmark i gang med en kolossal omstilling af sin økonomi. Dengang var Danmark helt igennem et landbrugssamfund. Dansk landbrugs økonomi var landets økonomi. Og økonomien var i hovedsagen baseret på avl og salg af korn. Så skete der det, at priserne på korn faldt dramatisk på verdensmarkedet. Det truede Danmarks økonomi. Det truede beskæftigelsen.

Så tog man udfordringen op. I stedet for at sælge korn til stadig ringere priser, så gav man korn til dyrene. Landbruget etablerede andelsbevægelsen. Byggede slagterier. Byggede mejerier. Husdyrprodukter blev solgt til højere priser.

Hånd i hånd med dette, forbedrede man oplysning og uddannelse i Danmark. Der blev oprettet friskoler. Der blev oprettet højskoler. Der blev oprettet landbrugsskoler. Man bredte oplysning ud til den brede befolkning.

Det var en kolossal omstilling. Det var et kolossalt løft. Mere moderne produktion. Produkter til højere priser. Mere beskæftigelse. Bedre uddannelse til de brede grupper. Det lagde grunden til udviklingen af den danske velfærdsstat. Danmark tog det store spring fremad. Det er i grunden den samme udfordring, vi står overfor i dag, bare i en meget større skala.

Også i dag er vi presset udefra. Af lavere priser. Af lande som har lavere lønninger. Det presser os på konkurrencen.

Den udfordring skal vi tage op. Ikke ved at konkurrere med Kina og Polen på lave lønninger, for det bliver vi bare fattigere af. Ikke ved at bygge handelsbarrierer og restriktioner op, for det bliver vi også bare fattigere af.

Nej, vi skal sige: Når de andre er billigere, så skal vi være bedre. Bedre til at oprette nye arbejdspladser. Bedre til at skabe nye produkter. Bedre til at få nye idéer.

Det er den udfordring vi står overfor. Og vi kan jo godt. Vi har gode forudsætninger.

Danmark har i dag enorme fordele af den frie handel i verdenen. Vi har hvert år et overskud på handelen med omverdenen på 100 mia. kr. Det svarer til 160.000 arbejdspladser. Det vil sige, at den frie handel giver grundlag for 160.000 arbejdspladser.

Danmark er et dynamisk samfund, hvor vi både opretter og nedlægger arbejdspladser. Endda i hastigt tempo. Bare i de sidste 10 år er der blevet skabt 340.000 arbejdspladser i fremgangserhvervene i Danmark. 340.000 nye arbejdspladser på 10 år. I samme periode er der ganske vist nedlagt 180.000 arbejdspladser i det man kan kalde tilbagegangserhvervene. Det giver en nettofremgang på 160.000 arbejdspladser som følge af den dynamik, der er i det danske samfund.

Det er sådan, at vi skal tage udfordringen op. For 125 år siden lagde man mere arbejde og mere forædling i produkterne. I dag skal vi lægge mere viden, mere udvikling og mere kvalitet i produkterne.

For 125 år siden gav man det danske samfund et uddannelsesmæssigt løft. Man bredte uddannelse ud til de brede grupper. Vi skal også i dag sikre, at Danmark bliver en uddannelsesmæssig frontløber i verden.

Vi skal skabe en ny velfærdsvision. Til den tryghed, der er knyttet til det danske velfærdssystem med gode sociale ydelser, god arbejdsløshedsunderstøttelse og sikkerhed for, at vi kan få gratis behandling på sygehusene. Og alt, hvad der ellers hører til den traditionelle tryghed i vores velfærdssystem. Der skal vi tilføje en ny dimension.

Nemlig, den tryghed, der ligger i, at vi bliver bedre til at skabe arbejdspladser. Bliver bedre til at få nye ideer. Bliver bedre i det hele taget til at udnytte vores muligheder. Vi skal være en frontløber.

For det er dét, der i fremtiden vil give tryghed. Viljen til forandring, er vejen til tryghed. Vi skal tage et nyt stort spring fremad.

For at nå det mål er det vigtigt at lægge en klar strategi. Hvor det ikke bare er snak, men handling.

Jeg ser for mig 4 punkter i en klar langsigtet strategi.

For det første skal vi gøre Danmark til et idérigt samfund.

Der skal nye idéer til for, at vi kan blive en frontløber. Nye idéer er den første forudsætning for, at vi kan skabe vækst og arbejdspladser.

Hvordan kommer nye idéer frem? Det gør der ved, at vi satser stærkere på forskning og udvikling i vore virksomheder.

Det behøver ikke at være noget fint noget med hvide kitler. Det er en udvikling, der ligger i, at man i det daglige laver små forbedringer og små opfindelser ude i virksomhederne. Forskning og udvikling skal have topprioritet i de kommende år. Vi skal være et af verdens mest idérige samfund.

Vi skal sætte et ambitiøst mål. Vi skal sætte det mål, at vi i 2010 er blandt de førende i Europa, når det gælder satsning på forskning og udvikling.

Og lad os helt præcist sætte det mål, at vi i 2010 bruger ressourcer i det danske samfund, der er mere end 3 pct. af landets produktion, når vi lægger den offentlige og den private indsats sammen.

At vi tilsammen bruger mere end 3 pct. af landets produktion på forskning og udvikling.

Det vil bringe os blandt de allerforreste i Europa, når det gælder at skabe nye idéer.

Vi har taget det første skridt med Højteknologifonden, som vi bygger op til 16 mia.kr. Men jeg tør ikke udelukke, at vi vil sætte endnu flere penge i den.

Vi skal i de kommende år satse ambitiøst på at bringe Danmark helt i front.

Det andet punkt er at gøre Danmark til et førende iværksættersamfund. Vi skal være bedre til at få nye idéer omsat til produktion. Vi skal være bedre til at etablere produktion og arbejdspladser på basis af de nye idéer.

Vi skal give universiteter og forskningscentre mulighed for at danne selskaber, hvor de kan gå sammen med private virksomheder. Når en forsker eller studerende får en lys idé, skal man i et samarbejde mellem universiteter, forskningscentre og private virksomheder kunne etablere produktion og skabe arbejdspladser på basis af de nye idéer.

Vi skal også i Venstre vænne os til at få et mere afslappet forhold til samarbejde mellem det offentlige og private. Det har også for mig været en udvikling. Jeg er

vokset op i den tradition, at bare det var privat, så var det godt.

I fremtiden skal vi se langt mere fordomsfrit på et tæt samspil mellem det offentlige og private for at løfte opgaven med at gøre Danmark til et førende iværksættersamfund. Blandt andet ved at etablere væksthuse eller drivhuse, hvor vi kan hjælpe unge iværksættere i gang med nye virksomheder.

Det kan godt være $\neg$ svært i starten. Der kan godt være behov for en hjælpende hånd. Et væksthuse, hvor man kan prøve kræfter med om den nye ide nu kan bære. Noget vil leve, og noget vil ikke. Også her skal vi se mere fordomsfrit på et tæt samspil mellem det offentlige og det private.

Endelig skal vi skabe en iværksættekultur i det danske samfund. Vi er et af de samfund i verden, der har sværest ved at få udviklet en mentalitet om, at man selv kan gå i gang med et privat initiativ. Vi skal have en iværksætterkultur til at gennemsyre det danske samfund.

Det får vi kun ved at tage fat allerede i skolerne. Lige fra folkeskolen over ungdomsuddannelserne til universiteterne. Det skal være en integreret del af uddannelsessystemet at være kreativ, at eksperimentere, at få lov at udfolde sig og prøve noget selvstændigt.

I andre lande - og ikke mindst i USA – er det en fast tradition, at universiteterne

direkte hjælper og stimulerer de studerende til at kunne starte egen virksomhed.

Det er den kultur, vi skal skabe i det danske samfund, for at Danmark kan blive et førende iværksættersamfund.

Så er der det tredje punkt. Det er, at gøre Danmark til en uddannelsesmæssig frontløber.

Lad mig tage fat bare på to punkter her.

Vi skal give voksen- og efteruddannelsen i Danmark et massivt løft. Vi kan ikke i fremtiden regne med, at når man har fået en uddannelse eller et job i de unge år, at man så kan blive ved med at have det, indtil man skal pensioneres.

Tværtimod vil det blive almindeligt i fremtiden, at man på et eller andet tidspunkt i voksenlivet skal skifte bane. Det kan være fordi, ens job bliver flyttet til en anden virksomhed, til udlandet, bliver nedlagt eller overflødiggjort. Til gengæld er vi i Danmark gode til at skabe nye arbejdspladser.

Det drejer sig om at skabe et samfund, hvor det bliver nemmere for den enkelte

at flytte fra det job, der bliver overflødigt, til et nyt job der bliver oprettet. Vi skal gøre processen så smidig og så hurtig som mulig.

Det kræver, at vi skaber et helt nyt system i Danmark, hvor alle på arbejdsmarkedet får tilbud om voksen- og efteruddannelse, som de kan gøre brug af, hvis der er risiko for, at deres job bliver nedlagt. Man skal gennem voksen- og efteruddannelse kunne omskoles og opkvalificeres til at klare et nyt job.

Vi skal sætte os det mål, at om ikke alt for mange år, skal der være et sådant tilbud til hver eneste på arbejdsmarkedet. Et tilbud, som betyder, at der både er tid og økonomi til at tage en sådan uddannelse.

Vi ved alle sammen, hvor svært det kan være for en familie, hvor begge er i arbejde, at den ene i en periode forlader arbejdsmarkedet for at omskoles eller opkvalificeres. Det er meget svært at få tiden til det. Det er endnu sværere at få pengene til det. Vi bliver nødt til at sikre den mulighed i fremtidens samfund.

Det er en stor opgave. Staten kan ikke løse den selv. Vi er nødt til at løfte opgaven i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Det er grunden til, at vi har indledt såkaldte trepartsforhandlinger med arbejdsgiverne og fagforeningerne om en reform af voksen- og efteruddannelserne i Danmark. Arbejdsmarkedets parter har før vist, at de kan løfte betydningsfulde samfundsmæssige opgaver.

For 15 år siden startede vi opbygningen af private pensioner i Danmark. Det er blevet en stor succes. De brede grupper på det danske arbejdsmarked har i dag private pensionsordninger. I dag er private pensionsordninger ikke forbeholdt en lille elite. Det er bredt ud til alle på arbejdsmarkedet, takket være arbejdsmarkedets parter. Det er en indsats, der har gjort Danmark til en frontløber, når det gælder fremtidssikringen af pensioner.

Nu skal vi på samme måde gøre Danmark til en frontløber på voksen- og efteruddannelse. Det kan vi gøre ved, at regeringen i samarbejde med fagforeninger og arbejdsgivere gennemfører en reform af voksen- og efteruddannelsen i Danmark.

I gamle dage ville man sige, at tryghed på arbejdsmarkedet var et godt fast job med lange opsigelsesvarsler. Men i fremtidens samfund er tryghed på arbejdsmarkedet, at man er i stand til at omstille sig til nye situationer. Også her gælder det, at vi skal tilføre velfærdssystemet en ny dimension af tryghed. Det er evnen til at kunne omstille sig, der giver tryghed i fremtiden.

Også her gælder det, at viljen til forandring, er vejen til tryghed.

Men der er et andet vigtigt punkt, når det gælder uddannelse. Jeg havde forleden et møde med Bill Gates, grundlæggeren af Microsoft. Jeg spurgte ham: "Hvis Microsoft skulle lægge en ny udviklingsafdeling uden for USA, hvad er så de vigtigste faktorer, som spiller ind?" Jeg havde selvfølgelig i baghovedet, at hvis jeg kunne lokke ham til at lave ekstra virksomhed her i landet, så ville det være

fint. Han sagde, at det vigtigste overhovedet er, at Danmark råder over et tilstrækkeligt antal mennesker med de nødvendige kvalifikationer. Alle andre faktorer var mindre væsentlige end denne overordnede faktor.

Han mente mennesker med en videregående uddannelse, og der må vi sige, at vi har et problem. Vi har lullet os i søvn med en forestilling om, at vi er et foregangsland, når det gælder uddannelse. Men når man rejser uden for landets grænser og kigger sig omkring, så finder man ud af, at det er Danmark ikke længere.

I Danmark er der 30 pct. af en ungdomsårgang, der får en videregående uddannelse. I USA er det 40 pct. I Japan er det 50 pct. Det fortæller os, hvor vi skal sætte ind i de kommende år. Vi skal sætte et ambitiøst mål om, at antallet af unge der får en videregående uddannelse, stiger massivt i de kommende år. Jeg vil ikke i dag sætte en bestemt procentdel på, men der skal ske et massivt løft i antallet af unge i Danmark, der får en videregående uddannelse. Det er en indsats over en bred front, der skal til.

Her vil jeg komme med en enkelt idé fra en palet af initiativer. Vi skal have givet uddannelserne i Danmark et mere internationalt snit. En måde at løfte uddannelserne i Danmark på er, at langt flere unge end i dag får mulighed for at komme udenlands for at tage en del af eller hele deres uddannelse. Erfaringen er, at de fleste kommer hjem igen med international erfaring og internationalt udsyn og indsigt, som de kan berige det danske samfund med.

Vi har heldigvis allerede gjort fremskridt på området. Unge studerende, der vil

tage noget af deres uddannelse i udlandet, kan tage deres SU med. Det var et kæmpe fremskridt, da det blev indført. Men vi bør overveje at gå et skridt videre og sige: Hvorfor ikke lade pengene i det hele taget følge den studerende?

Man kunne tage udgangspunkt i taxametertilskuddet til universiteterne. I dag er det sådan, at universiteterne får et tilskud pr. studerende, det kaldes for taxametertilskuddet. I og for sig er det underordnet, både samfundsmæssigt og for statskassen, om den studerende tager sin uddannelse i Odense eller i Oxford. Taxametertilskuddet kunne følge den studerende til hvor man tager sin uddannelse.

Det vil give mere konkurrence mellem uddannelsesinstitutionerne. Det vil give de unge en bedre økonomisk mulighed for at søge en uddannelse i udlandet. I Danmark er uddannelse gratis, men det er det ikke alle andre steder. Hvis man f.eks. tager til England for at læse, så koster det temmelig meget, og hvis man tager til USA koster det endnu mere. Og det kan jo være en barriere. Men den barriere kan man overkomme ved, at danske unge får muligheden for at kigge sig rundt i verden og få sig en internationalt orienteret uddannelse, og derefter komme hjem og bidrage stærkt til det danske samfund.

Nu har jeg præsenteret idéen i dens enkle form. Lad os holde fast i hovedsigtet, nemlig at vi skal gøre det nemmere for unge danske studerende at tage en del af eller hele deres uddannelse i udlandet.

Det fjerde punkt i strategien udgør et meget ambitiøst mål: Danmark skal være den mest konkurrencedygtige økonomi i verden. Nu tænker I, hvordan kan det

lade sig gøre med de omkostninger og skatter? Det kan det, fordi konkurrenceevne er mere end løn og skat. Det er også et spørgsmål om at være bedre. Når andre er billigere, så skal vi være bedre.

For ikke så længe siden udgav den internationale organisation, World Economic Forum, en liste over hvor god er konkurrenceevnen i forskellige lande er. Der inddrager man alle mulige faktorer, herunder løn og skat, men også hvordan den offentlige sektor fungerer, hvorvidt der stabilitet i landet, om der er korrupsion, og om der er fleksibilitet på arbejdsmarkedet.

Alt i alt en masse faktorer. Når alle disse faktorer bliver lagt sammen, så står det slet ikke skidt til med konkurrenceevnen. Danmark er faktisk nummer 5 i verden. Igen må vi dog konstatere, at Finland er nummer 1, og svenskerne er også foran os.

Men det viser, at vi med den skandinaviske velfærdsmodel kan klare os i den internationale konkurrence. Når andre er billigere, så skal vi være bedre.

Så sidder I og tænker, at nu snakker han udenom det med skat, for han vil jo ikke tale skat. Jo, skat spiller en rolle. Det siger undersøgelsen fra World Economic Forum da også. Et af de steder hvor vi halter bagefter i Danmark, det er på skat.

Lad mig derfor sige: Vi bør sætte et klart mål om, at vi får sænket skattetrykket i Danmark. Forstå mig ret, når jeg ikke snakker så meget om det, så er det fordi, at 26 år i dansk politik har lært mig, at skattelettelser, de har det bedst med, at det ikke er noget, man snakker om, men noget man gennemfører.

Nu har vi haft regeringsansvaret i tre år. Det eneste vi sagde før sidste valg, det var, at vi lover et skattestop. Vi lover, at skatterne ikke stiger. Jeg havde da den bagtanke for tre år siden, at jeg gerne ville kunne overraske positivt, når vi næste gang skulle møde vælgerne, og sige at vi gjorde mere end bare at holde skatten i ro.

Situationen er nu den, at vi har sat skatterne ned med næsten 10 mia. kr. Det er forskellen på at have en socialdemokratisk og en borgerlig-liberal regering. Når socialdemokraterne opdager et råderum, så bruger de det straks til større udgifter. Når vi opdager et råderum, så kan vi godt finde på at sætte skatterne ned. Lad os sætte os det som mål.

Så siger vores modstandere: Hvis man sætter skatten ned, så bliver man nødt til at skære brutalt ned i den offentlige sektor. Det er dér, de gerne vil have debatten hen. Så hvis nogen taler om gradvist at sænke skattetrykket, så skal det straks udstilles som om, at vi er parate til at bombe det danske velfærdssamfund tilbage til stenalderen. I kender jo debatten. I kender skræmmeekampagnen. Den møder vi hver gang.

Men det er en falsk modsætning at stille op. Man kan godt – og det har vi vist i tre år – gradvist og forsigtigt sænke skatterne i det danske samfund uden at

skære ned på det offentlige forbrug.

Lyder det for godt til at være sandt? Det er en realitet. Det kan man godt, hvis man vel at mærke skaber tilstrækkelig mange arbejdspladser i den private sektor. Dét, der bestemmer skattetrykket på sigt er forholdet mellem, hvor mange der skal have deres indkomst fra det offentlige, og hvor mange der får deres indkomst fra det private. Det er med andre ord, nøglen til at sænke skattetrykket på en holdbar måde uden at skære ned i den offentlige sektor. Vi skal lade den private sektor vokse og dermed skabe mere beskæftigelse i den private sektor.

Vi har i tre år vist, at vi – endda i en situation hvor konjunkturerne har været besværlige – har været i stand til, med overskud på finanserne, at sætte skatten ned og lade det offentlige forbrug stige.

Kan vi i de kommende år skabe en sådan ekstra beskæftigelse i den private sektor? Jeg står ikke og siger, at det er nemt. Men jeg vil sige, at der ligger nogle muligheder, som rigtigt udnyttet kan bringe os meget langt fremad.

Tag for eksempel det store problem vi har i Danmark, at halvdelen af indvandrerne er uden arbejde. Hvis vi bare halverer forskellen mellem danskere i job og indvandrere i job, så ligger der 50.000 arbejdspladser.

Prøv at tænk på, hvilken forskel det vil gøre samfundsøkonomisk, at en udgift til

kontanthjælp bliver afløst af en indtægt fra skat. Det er den måde, at vi skal skabe dynamik på i samfundet. Dem der siger, at man kun kan sænke skat ved at skære ned i det offentlige, det er dem der tænker statisk. Men vi tænker dynamisk.

Hvis vi for eksempel får en masse af de indvandrere i job, som i dag går arbejdsløse. Så skaber det en værdi for samfundet, som giver mulighed for, at vi roligt, forsigtigt og kun i den takt, som vi har pengene til det, gradvist kan sænke skatten på arbejde. Det vil give Danmark en konkurrencemæssig bedre situation.

For i fremtidens samfund hvor viden kommer til at udgøre en større del af indholdet i produkterne, da bliver skatten på arbejdskraft og på dem der skal tilvejebringe viden, selvfølgelig en stadig tungere og mere kritisk faktor i konkurrencen.

Derfor skal vi lægge en flerårig plan for, hvordan vi gradvist vil sænke skattetrykket på arbejdsindkomst i Danmark. Hvis man betror os ansvaret for at lede samfundet i den retning, så ved I, at så bli'r det også til noget.

Se det var de fire punkter. Et mere idérigt samfund, et førende iværksættersamfund, en uddannelsesmæssig frontløber og verdens mest konkurrencedygtige samfund.

Det er strategien for at gennemføre den fornyelse af det danske samfund, der skal sikre vækst og beskæftigelse i landet ind i det 21. århundrede. Jeg strejfede før at konkurrenceevne, det er mange ting. Det er ikke kun skat, som jeg netop har talt om.

Jeg vil godt give et enkelt eksempel: Det danske arbejdsmarked. I international sammenhæng har vi et meget fleksibelt arbejdsmarked. Det er faktisk højt berømmet, og der er mange, som misunder os det. En af grundene til, at det er så fleksibelt, er at for danske arbejdsgivere, er det nemt både at ansætte og afskedige medarbejdere. Det kan faktisk ske stort set uden restriktioner. Sådan har vi indrettet det danske arbejdsmarked.

Sådan kan det kun være fordi vi også har en meget høj grad af social sikkerhed. At vi har arbejdsløshedsunderstøttelse på et højt niveau i international sammenhæng, og for dem der ikke er arbejdsløshedsforsikrede, er der kontanthjælp på et ganske højt niveau.

Vi har fleksibilitet, fordi vi har et arbejdsmarked med social tryghed. Men i andre lande, der har man indrettet sig anderledes, der er den sociale tryghed er ikke så veludbygget.

Arbejdsløshedsunderstøttelsen er ikke så høj. Til gengæld har man indbygget en såkaldt beskyttelse, ved at det er sværere for arbejdsgiverne at hyre og fyre. Men det giver et stift arbejdsmarked. Det gør også arbejdsgiverne mere betænkelige og mere tøvende over for at ansætte nye medarbejdere. Det giver tendens til, at

ledigheden bliver højere. Det er også det, man ser i mange andre lande. Derfor kigger de faktisk lidt misundeligt på Danmark og siger: Ih, hvor har I et fleksibelt arbejdsmarked. Hvordan gør I?

Vi havde EU-topmøde forleden. Der havde jeg lejlighed til at fortælle lidt om det. Den drøftelse foregik jo på engelsk. Jeg kombinerede de to ord og sagde, at vi har ”flexibility” og ”security”, og så kaldte jeg den danske model for ”flexicurity”. Det er godt, for på fransk hedder det ”flexicurité”.

Det viser en vigtig ting, at konkurrenceevne, det er også social tryghed. Det er også, at der ikke er for stor økonomisk og social ulighed. Det er i virkeligheden, at det er utroligt vigtigt for vores samfund, at der også er en sammenhængskraft.

Nu talte jeg før om voksen- og efteruddannelse. Det er det samme her. Vi skal have et enormt løft i voksen- og efteruddannelse i det danske samfund, for at hjælpe dem, hvis job bliver overflødig, hurtigere over i et nyt job.

Men der er også en anden grund til, at det er vigtigt med en reform af voksen og efteruddannelsen. Det er for at undgå, at vi får et todelt arbejdsmarked med en elite, som er et international jetset, der kan klare alting og med en bagtrop af mennesker med kort uddannelse, som altid er dem der er mest udsat for arbejdsløshed, og altid er dem, som er henvist til at få de laveste lønninger.

Vi kan ikke være tjent med at få et todelt samfund med en elite, der kan klare det hele, og så en restgruppe, som hele tiden er udsat for ledighedsrisiko og sociale problemer. Det hører med til at have et stærkt samfund med en stærk konkurrenceevne, at der er en sammenhængskraft, og at der ikke er for stor økonomisk og social ulighed. Det er også en væsentlig begrundelse for en reform af voksen- og efteruddannelserne.

Det bringer mig frem til et tredje tema i snakken om sammenhængskraft. Danmark er faktisk et af de lande, der er dårligst til at bekæmpe negativ social arv. Eller sagt på en anden måde: Vi kan se, at der er en stærk tilbøjelighed til i Danmark, at hvis man er vokset op i en familie eller miljø, hvor der er mange sociale problemer, så ender man også selv i sociale problemer. Det har vist sig uhyggeligt svært i Danmark, med det system vi har indrettet, at skabe mønsterbrydere, der kan bryde ud af en belastet social situation og skabe sig en bedre tilværelse.

Der er gode eksempler, og hvor skal vi være glade for de eksempler. Men der er for få. Vi er faktisk et af de lande i Europa, der er dårligst til at bekæmpe negativ social arv.

Når vi taler uddannelse, så har vi et andet problem. Vi har ikke kun det problem, at der er for få, som tager en videregående uddannelse. Vi har også det problem, at der er for mange, som slet ikke får en uddannelse, andet end lige grundskolen. Vi har faktisk en restgruppe på omkring en femtedel af en ungdomsårgang som ingen ungdomsuddannelse får. Det vil vokse sig til et enormt problem i de kommende år, ikke mindst fordi der er forholdsvis mange unge indvandrere i den restgruppe.

Vi har en kolossal forpligtelse til at få løst dette problem, til at få bekæmpet den negative sociale arv. Til at få sikret, at det bliver muligt for børn og unge mennesker der vokser op under svære sociale vilkår at gro ud af dette, at bryde mønsteret, at skabe sig en bedre tilværelse.

Vi bør lancere en storstilet plan, som jeg vil kalde ”En god start for alle unge”, hvor vi over en bred front tager fat på problemet og indser, at kernen i bekæmpelsen af den negative sociale arv, det er at give mennesker bedst mulig uddannelse.

Vi skal allerede sætte ind i daginstitutionerne. Det er derfor, at vi har introduceret læreplaner i daginstitutionerne, for at være helt sikre på, at der bliver taget hånd om børnene allerede i den alder.

Vi skal fortsætte i folkeskolen og stille kontante faglige krav. For vi ved jo alle sammen godt, at de dygtige, dem der har en stærk ballast med hjemmefra, de skal nok klare sig. Dem, der bliver taberne, hvis vi er for slappe med de faglige krav, det er de svageste grupper. Det er dem der ikke har en stærk ballast med hjemmefra.

Jeg kan ikke lade være med at sige, at dem der har været fortalere for ikke at stramme de faglige krav med begrundelsen, at hvis vi strammer de faglige krav for meget, så rammer det de svageste elever, de har fuldstændig misforstået situationen. Det er omvendt.

Det er nemlig sådan, at det er de svageste elever der er vinderne ved at stramme de faglige krav. Vi skal tage fat over en bred front, og sikre at en væsentlig større del af en ungdomsårgang får en ungdomsuddannelse. Vi skal klart have nedbragt den restgruppe, som i dag ingen ungdomsuddannelse får.

Så skal vi lette adgangen til erhvervsuddannelserne. Det er et af de problemer, som vores integrationsminister hele tiden støder på, når vi taler om at få unge indvandrere ind på erhvervsuddannelserne. Mange steder er erhvervsuddannelserne blevet udstyret med nogle teoretiske krav, som gør det svært at komme ind på uddannelserne. Vi skal lave det sådan, at det også bliver muligt, at tage en erhvervsuddannelse for dem, der bedre kan lide håndværk end bogværk.

Jeg talte om sammenhængskraften i samfundet. Jeg har talt om det sociale fællesskab. Der er en anden ting, som også hører til sammenhængskraften og fællesskabet i samfundet. Det er det, jeg vil kalde et værdifællesskab.

Danmark er et frisindet samfund, og det vil sige, at hos os er der frihed til forskellighed. Vi blander os ikke i, hvad folk tror på, hvordan de klæder sig, hvad de spiser, eller hvordan de tilrettelægger deres liv i det hele taget. Det er en privatsag. Vi har et frisindet samfund.

Frihed til forskellighed, for sådan skal det være. Et samfund skal hvile på et fælles fundament af grundværdier for at kunne hænge sammen. Ytringsfrihed. Ligeret for kvinder og mænd. Adskillelse af politik og religion. Det er grundværdier, som vores samfund bygger på og også skal bygge på i fremtiden.

Når jeg nævner det, så er det fordi, at jeg indtil nu mest har talt om presset udefra på det danske samfund. Men jeg oplever i denne tid også et pres indefra. Et pres fra grupper, der er kommet ind i det danske samfund, som ikke anerkender og ikke respekterer de grundværdier, det danske folkestyre bygger på.

I går uddelte vi frihedsprisen til Ayaan Hirsi Ali fra Holland. I aftes blev jeg i TV konfronteret med en af imamerne, som sagde, at det var en provokation. Tænk at vi er kommet dertil, hvor det at give en frihedspris til et menneske, der bekæmper kvindeundertrykkelse, er en provokation.

De, der siger, at det er en provokation, har ikke forstået kernen i den danske ytringsfrihed. Ytringsfrihed i vores land er, at man åbent og frit kan kritisere hvad som helst og hvem som helst.

Vi er lykkeligvis endnu ikke kommet så langt, som man på dramatisk vis er kommet i Holland. Alligevel vil jeg sige, at vi har set forfærdelige skræmmende eksempler på, at ytringsfriheden bliver forsøgt undertrykt i Danmark.

Kan I huske for en tid siden, da en underviser ved Carsten Niebuhr Institutet blev overfaldet, fordi han havde tilladt sig at læse højt fra koranen i sin undervisning? En iransk debattør fik dødstrusler, fordi han havde tilladt sig at skrive kritisk om profeten Muhammed. En pakistansk født kvinde blev overfaldet, angiveligt på grund af hendes holdninger og politiske synspunkter. Det somaliske netværk i København besluttede at arrangere en fest med musik. Det blev forsøgt stoppet af fundamentalister, der mente at musik strider mod koranen.

Her ser vi altså eksempler på, at også i vores samfund er det kommet dertil, at nogle forsøger at undertrykke ytringsfriheden. Jeg har haft indvandrere på mit kontor, som deltager ivrigt i den danske debat. De fortæller mig, at de bliver forsøgt stoppet. At de føler sig truet og må kigge sig over skulderen en ekstra gang. Tænk på, at mange af dem, som er kommet her til landet, er kommet, fordi de eller deres forældre flygtede fra undertrykkelse og ufrihed. De har ret til at forvente, at i Danmark kan man tale frit uden begrænsninger.

Ytringsfrihed er en fælles værdi, og den er absolut inden for de rammer, som loven sætter. Er der nogen, som overskrider lovens rammer for ytringsfrihed, er det en sag for domstolene og ikke en sag for selvtægt.

Vi forlanger ikke, at alle skal være som os, eller tænke det samme som os. Men vi forlanger, at hvis man vil bo i det danske samfund, så må man respektere og anerkende grundværdierne. Ytringsfrihed. Ligeret for kvinder og mænd. Adskillelsen af politik og religion.

Kan vi så gøre noget ved det her? Ja, det er ikke nemt at lovgive om. Det er først og sidst et holdningsspørgsmål. Det er et ansvar, som hviler på os alle. Til at sige fra. Til at sætte en grænse. Det er vores ansvar som politikere.

Men der er mange andre, der har et ansvar. Kulturpersoner, der hyppigt ytrer sig i den offentlige debat, har et ansvar for at sige fra. Undervisere i uddannelsessystemet har et klart ansvar for at sige fra. Der er tale om vitale holdninger, som vi må stå vagt om.

Men vi kan også gøre noget, når det gælder politiske initiativer. Det vil være nærliggende at kigge på om, man i skolerne kunne gøre mere for at undervise i frihed, frisind og folkestyre.

Jeg havde aldrig forestillet mig, at jeg skulle komme i den situation, at jeg skulle understrege, at folkeskolens formålsparagraf siger, at eleverne skal opdrages til demokrati. Vi har i Danmark vænnet os til, at det var noget, man skrev, fordi det lød godt. Men jeg skal da sandelig love for, at jeg er blevet utroligt glad for den formålsparagraf.

Jeg må opfordre alle undervisere til at tage den dybt alvorligt. Undervisningsministeren vil nu kigge på, om ikke man kan sende vejledninger ud, som kan være et grundlag for, at lærerne i undervisningen kan gøre mere ud af at fortælle: Hvad er egentlig frihed? Hvad er frisind? Hvad er folkestyre? Og så må man lokalt afgøre, hvilken vinkel man vil vælge på det. For selvfølgelig er der store forskelle rundt omkring i landet. Men her er der i al fald noget, vi kan

gøre.

Noget andet er, at ligestillingsministeren bør udarbejde et storstilet program for ligestilling for indvandrerkvinder. Danske kvinder har kæmpet for at få stærkere rettigheder i det danske samfund. Jeg siger ikke, at målet er nået. Der er stadig mere at kæmpe for. Men når man oplever, hvordan mange indvandrerkvinder har det, så er der en vigtig ligestillingsopgave i de kommende år, der springer direkte i øjnene. Det vil ligestillingsministeren sætte på programmet.

Lad mig understrege, at når jeg siger det her, så er det også for at hjælpe de tusinder af indvandrere, som har det ønske at skabe sig en god og stadig bedre tilværelse i Danmark. Som er kommet hertil, fordi de vil nyde vores demokratiske frihedsrettigheder. Som er kommet hertil, fordi de vil skabe sig en tilværelse for dem selv og deres familie. De vil sikre, at deres børn kan få en endnu bedre tilværelse end deres forældre.

Vi har en forpligtigelse til at hjælpe alle dem, som til daglig gør en positiv indsats for at blive integreret i det danske samfund. Det er i høj grad dem, der bliver ramt af, at al opmærksomhed går til imamer og religiøse fundamentalister med mærkelige udtalelser og underlige handlinger.

Jeg har indkaldt repræsentanter for indvandrerne til møde på Marienborg. Jeg ønsker en positiv dialog om, hvordan vi kan forbedre integrationen i Danmark. Der er nogen, der har kritiseret mig og sagt: Du vil ikke have dialog. Du vil ikke have en religiøs dialog med muslimer i Danmark.

Her springer kæden af. Jeg har ikke indkaldt til et religiøst møde på Marienborg. Jeg er ikke religiøs leder. Jeg er politisk leder. Jeg ønsker at holde politik og religion adskilt. Jeg ønsker at have en dialog på Marienborg, om hvordan vi kan skabe en bedre situation for de indvandrere, der gerne vil yde et bidrag til det danske samfund. Jeg har ikke spurgt de inviterede, hvad de tror på. Jeg ved ikke, om de er muslimer eller kristne, eller noget helt tredje. For det er ikke mit ærinde. Mit ærinde er at tale om integration. Integration er uafhængigt af religion. Hvis man ikke vil forstå det, så har man ikke forstået kernen i det danske samfund.

Værdipolitikken skal vi også lægge til grund for vores udenrigspolitik. I de arabiske lande lever befolkninger under usle forhold og er politisk undertrykte. Her ligger kimen til megen ustabilitet i verden. Et vigtigt element i kampen mod terror er, at vi får rykket roden op. Her er Mellemøsten et vigtigt sted, hvor vi må gøre en indsats for at fremme reformer, demokrati, frihed og skabe stabilitet. Vi har brug for et stærkere partnerskab med landene i Mellemøsten for at fremme demokrati.

For det første er der brug for demokratiske reformer, for udvikling af en retsstat, for sikring af ytringsfrihed og for fri bevægelighed over grænser for nyheder og idéer.

For det andet, er der brug for reformer af uddannelses- og socialsystemet i de arabiske lande.

For det tredje er der brug for sikring af kvinders rettigheder og ret til at deltage i det offentlige liv.

Det fjerde, der er brug for, er mere økonomisk samarbejde med de arabiske lande, og at fremme det privatøkonomiske initiativ i de arabiske lande.

Det femte der er brug for, er regionalpolitisk fred og stabilitet. Det skal vi sætte kræfterne ind i de kommende år.

Ligesom vi i 1970'erne, midt i den koldeste periode i Den Kolde Krig, fik skabt konferencen for sikkerhed og samarbejde i Europa, som var rammen om dialogen mellem øst og vest, så burde vi skabe en konference for sikkerhed og samarbejde i Mellemøsten.

Forudsætningen for at få fremskridt er, at vi får skabt fred mellem Israel og palæstinenserne. Her ligger en af hovedkilderne til, at der kan rekrutteres terrorister i verden i dag. Derfor må vi give det topprioritet at få skabt en varig og holdbar fred mellem Israel og palæstinenserne.

Palæstinenserne og de andre arabiske lande må garantere Israel ret til at eksistere inden for sikre grænser. Terroren må stoppe. Palæstinenserne må vælge en

ledelse der bekender sig til demokrati og menneskerettigheder. Israel må på sin side også aktivt bidrage til at der bliver skabt en selvstændig og levedygtig palæstinensisk stat og stoppe bosættelserne på palæstinensisk område.

Vi må opfordre den genvalgte amerikanske præsident Bush til at lægge al mulig pres på begge parter for at få denne konflikt løst. En løsning af Israel-Palæstina konflikten er den absolut højeste sikkerhedspolitiske prioritet i vor tid.

Vi skal fortsætte processen frem mod demokrati i Irak. Vi skal udvikle et nyt Irak, som er frit, moderne og demokratisk. Et Irak som kan stå som et eksempel i Mellemøsten på, at det godt kan lade sig gøre at skabe demokrati i dette område.

Jeg møder af og til nogle, der siger, at de arabiske lande og de arabiske befolkninger ikke er skabt til demokrati. Det er en helt utilladelig udtalelse. Kan man tillade sig at sige, at der er folkeslag, der er dømt til undertrykkelse? At de ikke er skabt til demokrati og frihedsrettigheder? Det kan man efter min mening ikke tillade sig.

Vi skal derfor fortsætte processen frem mod demokrati i Irak og hjælpe de irakiske folk med at blive herrer i eget hus. Men der er nogle som vil forsøge at blokere vejen frem mod demokrati. Igen støder vi ind i de fanatiske og fundamentalistiske grupper, som ikke ønsker demokrati. De ønsker diktatur.

Jeg har bemærket, at medierne taler om ”oprørere” i Falluja og andre steder. Man skal passe på, hvilke ord man bruger. Jeg mener, at det er typisk, at man bruger ordet ”oprørere”, fordi det giver et skær af frihedskæmpere. De er aldeles ikke frihedskæmpere. De ønsker ikke frihed. De ønsker ikke demokrati. De ønsker diktatur og de vil bombe sig til magten. Det må vi tage meget kraftig afstand fra. De ved, at de ikke kan blive valgt ved frie valg. Derfor forsøger de at blokere processen. Derfor skal vi være der for at hjælpe den irakiske regering på vej frem mod et holdbart demokrati.

Vi har danske soldater i Irak. Det har været meget omdiskuteret og meget kritiseret. Jeg er selv blevet kritiseret utroligt meget. Jeg vil godt sige til jer, at det var ikke en nem beslutning at træffe. Jeg har undervejs også haft utrolig mange overvejelser. Men jeg påtager mig ansvaret for det. Ikke fordi det er nemt. Ikke fordi det er uproblematisk, for der er masser af problemer. Men alternativet er værre. Alternativet er at give op over for tyranner og terrorister, men dermed er det jo dem som regerer verden.

For demokratier er det altid utroligt svært at gå i krig og være i krig. Fordi vi er åbne samfund, og fordi vi skal være åbne samfund, så kommer alle vore fejl frem i lyset. Vi er forpligtet til at overholde menneskerettighederne, og sådan skal det være. Men vore modstandere, de overholder ikke menneskerettighederne og krigens love. Men der er ikke noget alternativ. Vi må fortsætte.

Derfor er det også vigtigt, at der er danske soldater i Irak, så længe den irakiske regering ønsker det. Så længe det bliver bakket op af FN, og så længe vi synes, at vi kan gøre en fornuftig indsats. Og det kan vi gøre.

Jeg besøgte tidligere i år de danske soldater. De gør et dygtigt arbejde. De har skabt et godt forhold mellem dem og den lokale befolkning. Der sker fremskridt i området. Der er en grund til, at vi takker vore danske soldater. De har gjort en fantastisk dygtig indsats. Det er en farlig indsats, men de er på vagt for frihed og fred. Derfor bør vi sende vore danske soldater en varm tak også fra dette landsmøde.

Der har været delte meninger overalt, også i det danske samfund, om det var rigtigt at vi gik med, om det er rigtigt, at vi er der. Jeg vil bare sige, at nu synes jeg, at det er vigtigt, at man ser fremad, uanset om der i fortiden kunne være forskellige opfattelser. Jeg ser ikke ned på dem, der har en anden opfattelse end min. Jeg anerkender, at den opfattelse kan man have. Det respekterer jeg fuldstændigt. Men uanset om der i fortiden har været forskellige opfattelser om grundlaget og rimeligheden i det her, så hjælper det ikke det irakiske folk, at man bliver ved med at grave bagud.

Det vi gør nu, det er at se fremad. Det er at hjælpe det irakiske folk til at skabe en bedre fremtid, til at blive herrer i eget hus. Jeg vil gerne sige til den danske befolkning, at de danske soldater bliver ikke i Irak en eneste dag længere, end det er højst nødvendigt. Men jeg er også nødt til at sige, at det ikke er terroristerne der skal bestemme, hvornår vi skal trække os ud af Irak. Så længe den irakiske regering beder om det, så længe FN bakker op om det, og så længe vi synes, at vi kan gøre en fornuftig indsats, så bør vi blive der. Og så længe vi er der, så fortjener vores soldater en bred opbakning. Alt andet er uansvarligt.

De internationale opgaver jeg har beskrevet, de er så store, at vi kun kan løfte dem i et godt og frugtbart samarbejde mellem Europa og USA. Et stærkt transatlantisk samarbejde. Vi bør udbygge det transatlantiske samarbejde i de

kommende år. Vi bør forstærke det handelspolitiske samarbejde. Vi har af og til handelstvister med amerikanerne. De er nu ikke større, end at de kan blive løst. Men jeg synes, at vi skal sætte os et ambitiøst mål om at skabe en atlantisk frihandelszone. Både amerikanerne og vi bekender os til frihandel, og det vil være med til at løfte vore økonomier. Hvorfor ikke sætte os det mål, at vi vil skabe en atlantisk frihandelszone som første punkt.

Et andet punkt, hvor vi bør samarbejde, er naturligvis kampen mod terror. Et tredje punkt er det, som jeg under ét vil kalde bæredygtig udvikling. Det er, at vi tager hinanden i hånden, europæere og amerikanere med vores mange penge, og hjælper med at bekæmpe fattigdom i verden og farlige sygdomme. Det handler i virkeligheden ikke kun om udviklingsbistand. Det handler også om at give handelsmuligheder til de fattige lande, så de kan komme nemmere ind på verdensmarkeder, og på den måde tjene deres egne penge. Men det handler selvfølgelig også om udviklingsbistand, og det handler om en forstærket indsats mod AIDS og malaria, som er med til at underminere udviklingsgrundlaget i en række af verdens fattigste lande. Det handler også om det globale miljø. Så der er nok at tage fat på.

Det er også emner, hvor der har været uenigheder mellem europæere og amerikanere. Mit synspunkt er nu stadigvæk, at uanset at der kan være forskellige holdninger mellem Europa og USA, så er det dog således, at det der skiller os, er langt mindre end det, der forener os. Europa og USA bygger på et fælles værdigrundlag, og vi har en fælles skæbne. Vi har en fælles opgave i at løfte en række af de udfordringer, som jeg har beskrevet.

Så er der nogle der siger, at jeg er i lommen på Bush. De der kender mig ved, hvor svært det er. Men ved I hvad? Det er jo ingen hemmelighed, at jeg snakker udmærket med Bush. Han er jo en texaner, der går direkte til sagen, og det kan

jeg godt lide. Men jeg har det sådan, at så længe jeg har det politiske ansvar for ledelsen af Danmark, så har jeg et respektfuldt forhold til de politiske ledere i andre lande.

Det forholder sig sådan, uanset hvilken politisk baggrund de har. Jeg samarbejder med socialdemokrater. Jeg samarbejder med kristdemokrater. Jeg samarbejder med en republikaner. Jeg kunne også samarbejde med en demokrat. Jeg synes, at når man har ansvaret for den politiske ledelse af et land, så samarbejder man med den, som et andet lands befolkning har valgt til at være leder af det pågældende land. Og så prøver man at varetage Danmarks interesser, så godt som muligt ved at have et så godt og så tæt forhold til kollegerne som muligt. Det er den måde, at jeg prøver at varetage Danmarks interesser på. Det har jeg gjort hidtil, og det vil jeg også gøre i fremtiden.

Hermed har jeg ikke sagt, at jeg er enig med præsident Bush eller andre kolleger i alt. Det er jeg da ikke, men det må man jo så diskutere. Men jeg vil godt understrege, at der ikke er noget modsætningsforhold for mig mellem at have et godt og positivt forhold til USA og så have et stærkt og positivt europæisk samarbejde.

Vi ønsker i Venstre, at vi får udviklet det europæiske samarbejde indenfor rammerne af EU. Vi ønsker et stærkere europæisk samarbejde. Vi ønsker et EU, der mere er i stand til at tale med én stemme på verdensscenen. Der er ingen modsætning mellem at ønske et stærkt europæisk samarbejde og at have et godt forhold til USA. Der er nogen, der forsøger at gøre det til et modsætningsforhold. Det er det ikke, tværtimod.

USA har en stærk interesse i at have et stærkt og stabilt Europa. Og vi har i Europa en interesse i at stå samlet og stærkt, for at samarbejdet med USA kan foregå på lige fod. Det er for Venstre kernen. At vi går, hvis man kan det, på to fødder. Det europæiske og det transatlantiske. Sådan vil det være i fremtiden.

Jeg har nu forsøgt at skitsere nogle perspektiver. Eller med lidt finere ord, en vision for hvordan jeg ser Danmarks position og Danmarks udvikling ind i det 21. århundrede: Fornyelse og fællesskab. At vi sætter os ambitiøse mål. At vi udvikler en ny velfærdsvision, hvor vi forstærker og udvikler trygheden i det danske samfund, ved at vi gør os mere egnede til at omstille os til nye situationer. At vi udvikler Danmark til at være en førende vidensøkonomi i den moderne verden ved at gennemføre et storstilet forsknings og udviklingsprogram, ved at gennemføre et storstilet iværksætterprogram, ved at gennemføre et storstilet uddannelsesprogram, og ved at gøre Danmark til verdens mest konkurrencedygtige økonomi.

Men samtidigt sikre, at det er et samfund i fremdrift, hvor alle også er med. Et samfund med en sammenhængskraft, hvor vi sikrer, at også de svageste får en chance. At vi ikke lader nogle tilbage. Og et stærkt fællesskab om nogle grundværdier som det bærende for det danske samfund. Det er det, vi efter min mening skal arbejde hen imod. Det er ikke noget, vi løser fra den ene dag til den næste. Det er ikke noget, der kan eller skal gennemføres som en liberal revolution. Det er en gradvis proces, hvor vi hver dag kan tage et nyt skridt fremad. Venstre vil gerne stå i spidsen for denne fornyelse af det danske samfund. Venstre har de bedste forudsætninger for at gøre det.

Vi har nu i tre år som regeringsparti vist, at vi kan skabe solide fremskridt for det danske samfund. Vi har vist, at det vi sagde før sidste valg, det har vi stået ved.

Alle vore modstanderes skræmmekampagnerne er gjort til skamme. Vi sagde til befolkningen før sidste valg: Venstre kan I stole på. Vi har sagt, at vi vil have forandring. Men det bliver hånd i hånd med tryghed. De bærende dele af det danske velfærdssamfund, dem vil vi stå vagt om. Men vi vil udvikle dem og forny dem.

Det har vi vist i tre år, at vi kan - skabe kontante resultater til gavn for den danske befolkning. Dernæst har vi vist, at Venstre ikke er hæmmet af ideologiske blokeringer som spærrer for, at vi kan gøre det, der er rigtigt og nødvendigt i situationen.

Endelig så er Venstre i dag det bredest forankrede, det bredest funderede parti i Danmark. Vi har støtte fra alle samfundsgrupper. Venstre er et parti, som baserer sin politik på holdninger og værdier og ikke hensyntagen til bestemte grupper eller klasser. For os er klassekampen afløst for mange år siden. Vi er et moderne parti, som tager vores udgangspunkt i det enkelte menneske og sætter mennesket før systemet.

Det er det samfund, som vi ønsker. Et samfund med frihed for den enkelte til at udvikle sig. Skabe sig en bedre tilværelse. Til at skabe fornyelse. Et samfund med frisind, hvor der er frihed til forskellighed. Men også et samfund, hvor der er et stærkt fællesskab om nogle bærende grundværdier.

Jeg er parat til at påtage mig ansvaret for at forny det danske samfund i den retning. Hvis I også er parate til at være med i den opgave, så lad os gå sammen ud til den danske befolkning og sige: Venstre er parat til at stå i spidsen for en

sådan fornyelse af det danske samfund. Og så ved I, at det bli'r til noget.

Kilde

Ukendt

Tags

Politisk tale, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/formandens-soendagstale>